

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 16. svibnja 2012

[\[Video\]](#)

Molitva je nadasve djelovanje Duha u nama

Draga braćo i sestre, nakon što smo se u prethodnim katehezama zadržali u razmišljanju o molitvi u Djelima apostolskim, danas ću početi govoriti o molitvi u poslanicama svetog Pavla, Apostola narodâ. Prije svega želim primijetiti kako nije slučajno da njegove poslanice započinju i završavaju molitvenim izrazima: na početku se nalaze izrazi hvale i zahvaljivanja, a na kraju želja da Bog svojom milošću vodi korake zajednice kojoj je spis upućen. Između početnog obrasca: "Ponajprije zahvaljujem Bogu mojemu po Isusu Kristu" (Rim 1, 8), i završne želje "Milost Gospodina Isusa s vama!" (1 Kor 16, 23), razvijaju se sadržaji Apostolove poslanice. Molitvu sv. Pavla resi veliko bogatstvo oblika koji se kreću od zahvaljivanja do blagoslova, od hvale do molitve i zagovora, od himna do prošnje: posrijedi je dakle raznovrsnost izraza koja pokazuje kako molitva uključuje i zahvaća sve životne situacije, bilo osobne situacije bilo situacije u kojima se nalazi zajednica kojoj se obraća.

Prvo što nam Apostol želi pomoći shvatiti jest da se molitvu nikako ne smije promatrati kao jednostavno dobro djelo koje mi činimo Bogu, kao naš čin. To je nadasve dar, plod žive, stvarne, životvorne prisutnosti Oca i Isusa Krista u nama, po Duhu Svetom. Sveti Pavao više put ističe da je molitva djelo Duha Oca i Sina. U Poslanici Rimljanima Pavao piše: "Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima" (Rim 8, 26). I znamo kako je istina to što kaže Apostol: "Doista ne znamo što da molimo kako valja". Želimo moliti, ali je Bog daleko, nemamo riječi, jezika, kojima bi govorili s Bogom, čak ni misli kojom bi se vinuli do njega. Možemo se samo otvoriti, staviti svoje vrijeme na

raspolaganje Bogu, čekati da nam on pomogne da uđemo u pravi dijalog. Apostol kaže: upravo taj nedostatak riječi, ta odsutnost riječi, ta želja da uđemo u kontakt s Bogom, je molitva koju Duh Sveti ne samo da razumije, već nosi, tumači kod Boga. Upravo ta naša slabost postaje, po Duhu Svetom, prava molitva, pravi dodir s Bogom. Duh Sveti je malne tumač koji pomaže shvatiti nama samima i Bogu što želimo reći.

U molitvi osjećamo, više no u ostalim dimenzijama života, svoju slabost, svoje siromaštvo, svoj položaj stvorenja, jer smo stavljeni pred Božju svemoć i transcendenciju. I što više napredujemo u slušanju i dijalogu s Bogom, kako bi molitva postala svakodnevna nasušna potreba naše duše, to više opažamo također svoju ograničenost, ne samo u svakodnevnim konkretnim situacijama, nego također u svojem odnosu s Gospodinom. Tada u nama raste potreba da se oslonimo, da se sve više pouzdamo u njega; shvaćamo, naime – kao što kaže Apostol – da "ne znamo što da molimo kako valja" (Rim 8, 26). Duh Sveti je taj koji nam priteče u pomoć u toj našoj nesposobnosti, prosvjetljuje naš um, unosi toplinu u naše srce, vodeći nas u našem obraćanju Bogu. Za svetog Pavla molitva je prije svega djelovanje Duha u našoj ljudskoj naravi, kojim preuzima na sebe naše slabosti i preobražava nas iz ljudi vezanih uz materijalne stvarnosti u duhovne ljude: "A mi, mi ne primismo duha svijeta - kaže on u Prvoj poslanici Korinćanima –, nego Duha koji je od Boga da znamo čime nas je obdario Bog. To i navješćujemo, ne naučenim riječima čovječje mudrosti, nego naukom Duha izlažući duhovno duhovnima" (2,12-13). Svojim prebivanjem u našoj ljudskoj krhkosti, Duh Sveti nas mijenja, zagovara za nas neizrecivim uzdasima i vodi nas prema Božjim visinama (usp. Rim 8, 26).

Tom prisutnošću Duha ostvaruje se naše sjedinjenje s Kristom, jer je riječ o Duhu Sina Božjega, u kojem smo posinjeni. Sveti Pavao govori o Kristovu Duhu (usp. Rim 8, 9) a ne samo o Božjem Duhu, kao što se to događa u Starom zavjetu. Kao da time želi reći da ne samo da se Bog Otac učinio vidljivim u Sinovu utjelovljenju, već se također Duh Božji očituje u životu i djelovanju Isusa raspetog, umrlog i uskrslog. Apostol podsjeća da "nitko ne može reći: 'Gospodin Isus' osim u Duhu Svetom" (1 Kor 12, 3). Dakle, Duh upravlja naše srce prema Isusu Kristu, tako da "ne živimo više mi, već Krist živi u nama" (usp. Gal 2, 20). U svojim Katehezama o sakramentima, razmišljajući o euharistiji, sveti Ambrozije sažeto kaže: "tko se napaja Duhom ukorijenjen je u Kristu" (5, 3, 17: PL 16, 450).

Želim istaknuti tri posljedice u našem kršćanskom životu kada dopustimo da u nama djeluje ne duh svijeta, već Kristov Duh kao nutarnje počelo čitavog našeg djelovanja.

Prije svega molitvom nadahnutom Duhom dovedeni smo u stanje da napustimo i pobijedimo svaki strah ili ropstvo, živeći istinsku slobodu djece Božje. Bez molitve koja svakog dana hrani naše biće u Kristu, u jednoj prisnosti koja sve više raste, nalazimo se u situaciji koju je sveti Pavao opisao u 7. poglavlju Poslanice Rimljanima: ne činimo dobro koje želimo, već zlo koje ne želimo (usp. Rim 7, 19). A to je izraz otuđenja ljudskog bića, uništenja naše slobode, zbog uvjeta u koje je uronjeno naše biće zbog istočnoga grijeha: želimo dobro koje ne činimo a činimo ono što ne želimo – zlo. Apostol nam želi pomoći shvatiti da nije prije svega naša volja da se oslobodimo tih stanja, niti je

to zakon, već je to Duh Sveti. A budući da "gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda" (2 Kor 3, 17), molitvom doživljavamo slobodu koju je dao Duh: to je istinska sloboda, koja je sloboda od zla i grijeha za dobro i za život, za Boga. Slobodu Duha, nastavlja sveti Pavao, ne smije se izjednačavati s razuzdanošću, niti s mogućnošću da se opredijelimo za zlo, već "plod je... Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost" (Gal 5, 22-23). Pustiti da se u nama nastani Duh, kako bi molio s nama i u nama i utisnuo u naše biće Kristovo lice, znači postati stvarno slobodni od svake vrste ropstva koje sputava naše srce, znači postati kadri živjeti u Božjoj ljubavi i od ljubavi drugih ljudi. To je prava sloboda: moći zbiljski slijediti želju za dobrom, pravom radošću, zajedništvom s Bogom a ne biti pritisnut okolnostima koje od nas traže da idemo u drugom pravcu. Sveti Ivan Zlatousti u Krsnim katehezama kaže: "Oni koji su još do jučer bili zatočnici sada su slobodni i građani Crkve; oni koji su ranije bili u sramoti grijeha sada su u slobodi i pravednosti. Naime nisu samo slobodni već su također sveti, nisu samo sveti već također pravednici, ne samo pravednici već također Kristova braća, ne samo Kristova braća već subaštinci, ne samo subaštinci već također udovi, ne samo udovi već također hram, ne samo hram već također oruđe Duha" (Sedma kateheza, 5).

Druga posljedica koja se zbiva u našem životu kada dopustimo da u nama djeluje Duh Kristov kao vodič naše molitve, jeste ta da sam odnos s Bogom postaje tako dubok da ga ne može poremetiti nikakva stvarnost ili situacija. Shvaćamo tada da s molitvom ne bivamo oslobođeni od kušnja i trpljenja, već ih možemo živjeti u jedinstvu s Kristom, s njegovim trpljenjima, da bismo jednom u budućnosti postali također dionici njegove slave (usp. Rim 8, 17). Mnogo put, u svojoj molitvi, molimo Boga da nas oslobodi od tjelesnog i duhovnog zla, i to činimo s velikim pouzdanjem. Međutim, često imamo utisak da nas ne sluša i tada riskiramo da se obeshrabrimo i da ne ustrajemo. No zapravo nema toga ljudskog vapaja kojeg Bog ne čuje i upravo u stalnoj i vjernoj molitvi shvaćamo sa svetim Pavlom da "sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama" (Rim 8, 18). Molitva nas ne oslobađa od kušnji i trpljenja, štoviše – kaže sveti Pavao – mi "u sebi uzdišemo iščekujući posinstvo, otkupljenje svoga tijela" (Rm 8, 23); on nam kaže da nas molitva ne oslobađa od patnje već nam omogućuje da je živimo i s njom se nosimo novom snagom, sa istim onim pouzdanjem kojim je to činio Isus, koji je – kao što piše autor Poslanice Hebrejima – "u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao spasiti od smrti. I bi uslišan zbog svoje predanosti" (5, 7). Odgovor Boga Oca Sinu nije neposredno oslobođenje od trpljenja, križa, smrti, već je upravo po križu i smrti, kao izrazu najviše ljubavi, Bog odgovorio iznad svakog ljudskog očekivanja Sinovim uskrsnućem. Molitva što ju nadahnjuje Duh Sveti navodi također nas da živimo svakoga dana svoj život s njegovim kušnjama i trpljenjima, u punoj nadi i povjerenju u Boga.

Na kraju, vjernikova se molitva otvara također dimenziji čovječanstva i svekolikog stvorenog svijeta, i njega tišti žudnja stvorenja za objavljenjem sinova Božjih (usp. Rim 8, 19). To znači da molitva, potpomognuta Duhom Krista koji govori duboko u nama samima, nije nikada zatvorena u samu sebe, već se otvara dijeljenju "uzdaha", trpljenja našeg doba. Postaje zagovor za druge, kanal nade za svekoliko stvorenje, izraz one ljubavi koja je izlivena u srcima našim po Duhu koji

nam je dan (usp. Rim 5, 5). A upravo to je pokazatelj prave molitve, koja se ne iscrpljuje u nama samima, već se otvara za druge i tako me oslobađa, tako pomaže otkupljenje svijeta.

Draga braćo i sestre, sveti Pavao nas uči da se u svojoj molitvi moramo otvoriti prisutnosti i djelovanju Duha Svetoga, koji moli u nama neizrecivim uzdasima, da nas potakne da prionemo uz Boga svim srcem i svim bićem svojim. Kristov Duh postaje snaga naše "slabe" molitve, svjetlo naše "ugašene" molitve, plamen naše "suhe" molitve, dajući nam pravu duhovnu slobodu, učeći nas da se u životu hrabro hvatamo u koštac sa životnim kušnjama, sa sigurnošću da nismo sami, otvarajući nas obzorima čitavog svijeta i svekolikog stvorenja koje "zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima" (Rim 8, 22). Hvala!

* * *

Pozdrav hrvatskim hodočasniciima:

Radosno pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a osobito profesore i studente Visoke škole za međunarodne odnose i diplomaciju iz Zagreba. Dragi prijatelji, prošle nam je nedjelje Krist dao temelj svakog odnosa, a to je: *Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!* Nosite ovu zapovijed u svom srcu i vršite je uvijek i na svakom mjestu. Hvaljen Isus i Marija!

© Copyright 2012 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana